

การศึกษาความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้
ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ชรียา จันทรอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

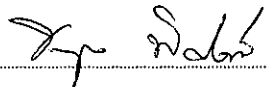
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

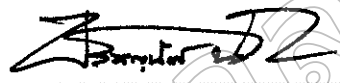
เมษายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชรียา จันทรอินทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

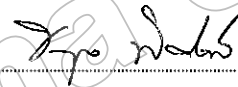
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

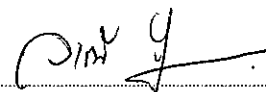

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

.....กรรมการ
(ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วาทินี ฐาปนวงศ์สานติ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 24 เดือน เมษายน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา จาก ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาดูแลให้คำแนะนำและแนะแนวทางใน
การศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาที่ทำวิจัยและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด รวมทั้ง
ท่านประธานและคณะกรรมการประกอบด้วย รศ.ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ รศ.วาทินี ฐาปนวงศ์สานติ
รศ.ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข ที่ได้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้า
หาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ ดร.นงเยาว์ เปรมกมลเนตร
อาจารย์จิรัชมา วิเชียรปัญญา ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณอันสูงส่งของคุณ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์
ทุกท่านเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่มีส่วนช่วยสนับสนุน ให้กำลังใจและให้
ความช่วยเหลือ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ชรียา จันทรอินทร์

46911891: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์; ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: การจัดการความรู้/มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ชรียา จันทรอินทร์: การศึกษาความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. (A STUDY OF READINESS TO USE THE KNOWLEDGE MANAGEMENT SYSTEM AT SOUTH-EAST ASIA UNIVERSITY) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ขวัญฉุติล พิศาลพงศ์, D.A., วาณี ฐาปนวงศ์สานติ, กศ.ม., ปรัชญนันท์ นิลสุข Ed.D., 126 หน้า. ปี พ.ศ. 2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ และเปรียบเทียบความพร้อมจำแนกตามสถานภาพของบุคลากรใน 3 ด้าน คือ ด้านทัศนคติ ด้านเทคนิค และด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ประชากรในการวิจัยได้แก่ บุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีจำนวนทั้งสิ้น 322 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 47 คน อาจารย์จำนวน 178 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 97 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's)

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ มีความพร้อมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านทัศนคติ ด้านเทคนิค ด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ บุคลากรมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ด้านเทคนิค บุคลากรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารมีความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ บุคลากรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง โดยอาจารย์มีความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

การเปรียบเทียบความพร้อมทั้ง 3 ด้านพบว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ สถานภาพต่างกัน มีความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยในด้านทัศนคติ ผู้บริหารและอาจารย์มีความพร้อมแตกต่างจากเจ้าหน้าที่ ส่วนด้านเทคนิค ผู้บริหารมีความพร้อมแตกต่างจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ และด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ อาจารย์มีความพร้อมแตกต่างจากเจ้าหน้าที่

46911891: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A.

(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORDS: KNOWLEDGE MANAGEMENT/ SOUTH-EAST ASIA UNIVERSITY

CHARIYA CHANIN: A STUDY OF READINESS TO USE THE KNOWLEDGE MANAGEMENT SYSTEM AT SOUTH-EAST ASIA UNIVERSITY. THESIS ADVISORS: KWANCHADIL PHISALPHONG, D.A., WANEE THAPANAWONGSANTI, M.Ed., PRACHYANUN NILSUK, Ed.D., 126 P. 2007

The purposes of this research were to study the readiness of using knowledge management system in South-East Asia University and compare the readiness of its employees by in 3 aspects: attitude, technique, and using information as well as communication technology. Questionnaires were used to collect the data from 322 employees, divided into 3 groups, 47 administrators, 178 faculties and 97 officers. Percentage, Means, Standard Deviation, and One-Way ANOVA with the Scheffe's procedure, were employed for the data analysis.

The findings are summarized as follows: the overall employees of South-East Asia University had readiness in 3 aspects rated at the high level. For the aspect of attitude, the overall employees had the readiness rated at high level when ranking from the highest to lowest level, they were in the group of administrators, faculties and officers, respectively. For the aspect of technique, the overall employees had the readiness rated at the middle level, when the highest to lowest level, they were in the group of administrators, faculties, and officers, respectively. For the aspect of using information and communication technology, the overall employees had the readiness rated at middle level, when ranking from the highest to lowest level, they were the group of faculties, administrators, and officers, respectively.

In comparing the readiness of administrators, faculties, and officers in 3 aspects, the employees of South-East Asia University in different statuses readiness in using the knowledge management system with statistical significance at the .05 level. For the aspect of attitude, there was a statistically significant difference between the groups of administrators-faculties and officers. For the aspect of technique, there was a statistically significant difference between the groups of administrator and faculties-officers. For the aspect of using information as well as communication technology, there was a statistically significant difference between the groups of faculties and officers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการความรู้.....	8
เทคโนโลยีในการจัดการความรู้.....	17
ระบบการจัดการความรู้ในองค์กร.....	25
ระบบการจัดการความรู้ในบริษัท.....	35
ระบบการจัดการความรู้ในโรงพยาบาล.....	43
ระบบการจัดการความรู้ในชุมชน.....	46
ระบบการจัดการความรู้ในสถาบันการศึกษา.....	50
ความพร้อมในการจัดการความรู้.....	56
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การสร้างแบบสอบถาม.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	98
อภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะของงานวิจัยครั้งนี้.....	105
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	106
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ และเก็บข้อมูล.....	115
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	119
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	126

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.....	61
2 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
3 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
4 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
5 หน่วยงานที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ของผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่.....	78
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมด้านทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่จำแนกตามรายชื่อ.....	80
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมด้านเทคนิคของผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำแนกตามรายชื่อ.....	85
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศโดยภาพรวมจำแนกตามรายชื่อ.....	91
10 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความพร้อมในการนำระบบการจัดการความรู้มาใช้ในมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่.....	94
11 ผลการทดสอบด้วย Post Hoc หรือ Multiple Range Tests โดยวิธี Scheffe's เพื่อเปรียบเทียบรายคู่ในภาพรวม.....	94
12 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความพร้อมด้านทัศนคติ จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่.....	95
13 ผลการทดสอบด้วย Post Hoc หรือ Multiple Range Tests โดยวิธี Scheffe's เพื่อเปรียบเทียบรายคู่ความพร้อมด้านทัศนคติ.....	95
14 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความพร้อมด้านเทคนิค จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่.....	96
15 ผลการทดสอบด้วย Post Hoc หรือ Multiple Range Tests โดยวิธี Scheffe's เพื่อดูความแตกต่างระหว่างกลุ่มความพร้อมด้านเทคนิค.....	96
16 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 17 ผลการทดสอบด้วย Post Hoc หรือ Multiple Range Tests โดยวิธี Scheffe's เพื่อความแตกต่างระหว่างกลุ่มความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ..... 97

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนงานมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	65

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University